

SOLNA TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2022-07-21
meddelad i
Solna

Mål nr: B 5995-22

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

ISABELLE Bernadette Anger, 19521129-2148
Årstagatan 18 D Lgh 1101
754 34 Uppsala

Åklagare

Extra åklagare Karl Grange
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1250
171 24 Solna

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Ohörsamhet mot ordningsmakten, 16 kap 3 § brottsbalken
2022-04-28

Påföljd m.m.

Dagsböter 30 om 50 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5

Telefon
08-561 658 20

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd2@dom.se

Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.**Yrkande**

Åklagaren har yrkat att Isabelle Anger ska dömas för **ohörsamhet mot ordningsmakten**, 16 kap. 3 § brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning:

Isabelle Anger har deltagit i en folksamling som blockerat framkomligheten inne på Bromma Flygplats och stört allmän ordning. Hon har därvid underlåtit att efterkomma polisens befallning, när hon trots befallning om att lämna platsen vägrat flytta sig och istället fått avlägsnas av polispersonal. Det hände den 28 april 2022 på Bromma Flygplats, Flygplatsinfarten, Stockholms stad.

Isabelle Anger begick gärningen med uppsåt.

Inställning m.m.

Isabelle Anger har vidgått att hon befann sig på platsen, att hon hörde polisens befallning och förstod vad den innebar samt att hon ändå inte lämnade platsen. Hon har dock motsatt sig att hon ska dömas på grund av att hon handlat i nöd.

Utredningen

Isabelle Anger har hörts och berättat bl.a. följande. Hon spelade fiol, sjöng och höll i en banderoll. Hon låg också på marken. Även om det var många i hallen var det bara en handfull personer som låg ner. Folk hindrades inte från att gå förbi. Det stämmer att hon hörde polisens befallning och förstod vad den innebar samt att hon ändå inte avlägsnade sig. Klimatförändringarna utgör ett direkt existentiellt hot och det mest troliga scenariot är samhällskollaps. Det råder ett klimatnödläge i Sverige och forskare undrar varför de över huvud taget ska fortsätta forska när ingen lyssnar på dem. Flyget står för en stor del av utsläppen och hon förstår inte varför folk flyger inrikes när det finns tåg och buss.

Åklagaren har som övrig bevisning åberopat film från polisens kroppskamera jämte film-PM samt fotografier.

DOMSKÄL**Allmänt om brottet ohörsamhet mot ordningsmakten**

För brottet ohörsamhet mot ordningsmakten kan dömas deltagare i folksamling som stör allmän ordning om deltagaren underlåter att efterkomma för ordningens upprätthållande meddelad befallning eller om deltagaren intränger på område som blivit för sådant ändamål fridlyst eller avspärrat (se 16 kap. 3 § brottsbalken).

Frågan om vad som krävs för att en grupp människor ska anses som en folksamling enligt den aktuella bestämmelsen har inte behandlats i förarbetena och det går inte att ställa upp en exakt gräns. I rättspraxis har i ett fall uttalats att det är uppenbart att 16 personer är ett tillräckligt antal för att de tillsammans ska kunna anses utgöra en folksamling (se RH 1996:4).

För att en folksamling ska anses störa allmän ordning är det inte tillräckligt att den enbart uppstått eller t.ex. utgör ett hinder för trafiken; det krävs att folksamlingen uppträder på ett störande sätt. Deltagare i en folksamling som i och för sig uppträder lugnt kan dock anses störa allmän ordning om de hindrar fri passage till en laglig verksamhet (jfr t.ex. RH 2005:30). I rättspraxis har vidare deltagare i en folksamling som satt sig ned och därmed hindrat ett motorvägsarbete ansetts störa den allmänna ordningen (se NJA 1989 s. 308).

Inledningsvis är följande utrett

Tingsrätten konstaterar att Isabelle Anger befann sig inne på Bromma flygplats den 28 april 2022 och att hon då deltog i en grupp människor som genomförde en manifestation för klimatet inne på flygplatsen. Av den film åklagaren åberopat framgår även att antalet deltagare i manifestationen var betydligt fler än ett tiotal. Det är vidare klarlagt att polisen genom en megafon meddelade deltagarna i manifestationen att de skulle avlägsna sig samt att de annars skulle rapporteras för ohörsamhet mot ordningsmakten. Det är utrett att Isabelle Anger hörde och förstod dessa befallningar och att hon ändå inte avlägsnade sig från platsen.

Ska Isabelle Anger dömas för ohörsamhet mot ordningsmakten?

Den manifestation som Isabelle Anger deltog i har utgjort en folksamling. Isabelle Anger har uppgett att folksamlingen inte hindrat personer på flygplatsen från att gå förbi. Av det filmmaterial åklagaren åberopat framgår dock att deltagarna i folksamlingen bl.a. lade sig ned på golvet och på olika sätt hindrade framkomligheten inne på flygplatsen. Hinder för rörligheten uppstod även genom att en stor banderoll placerades på golvet. Enligt tingsrättens mening är det uppenbart att folksamlingen har blockerat framkomligheten och verksamheten på flygplatsen samt att deltagarna måste ha avsett detta. Det är styrkt att den folksamling Isabelle Anger deltog i har stört den allmänna ordningen.

Utifrån Isabelle Angers egna uppgifter och den av åklagaren åberopade bevisningen är det även styrkt att Isabelle Anger uppsåtligen underlåtit att efterkomma polisens uppmaningar samt att dessa uppmaningar innefattat befallningar som meddelats för att upprätthålla den allmänna ordningen.

Vid de bedömningar som tingsrätten redovisat ovan finns förutsättningar för att döma Isabelle Anger för ohörsamhet mot ordningsmakten. Isabelle Anger har dock gjort gällande att hon haft rätt att agera som hon gjort eftersom hon agerat i nöd.

Nöd föreligger enligt 24 kap. 4 § andra stycket brottsbalken när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse. Bestämmelsens tillämpningsområde är starkt begränsat och ska tolkas restriktivt; regeln tar i första hand sikte på tämligen akuta situationer. När det gäller skydd för allmänna intressen – såsom klimatet och miljön – ankommer det i första hand på samhällsorgan att väga dessa intressen mot eventuella motstående intressen. Detta innebär att vissa risker kan komma att godtas från samhällets sida, vilket i sin tur medför att den enskilda individen också blir underkastad en skyldighet att finna sig i att bli utsatt för dessa risker.

Utrymmet för enskilda personer att själva göra sådana intresseavvägningar som nyss nämnts och till skydd för allmänna intressen handla på ett sätt som hindrar utövningen av enskild rätt måste enligt Högsta domstolen anses utomordentligt begränsat, och det kan – när sådana ingripanden sker – endast undantagsvis bli aktuellt att med

Avdelning 2

tillämpning av 24 kap. 4 § brottsbalken fria från straffansvar på grund av nöd (jfr NJA 2000 s. 302). Mot bakgrund av vad som nyss redovisats kan – även om tingsrätten inte ifrågasätter Isabelle Angers beskrivning av klimatförändringarna och deras konsekvenser – Isabelle Anger inte anses ha befunnit sig i en sådan nödsituation att hennes gärning kan vara fri från ansvar. Hon ska därför dömas för ohörsamhet mot ordningsmakten.

Påföljden ska bestämmas till dagsböter.

Eftersom Isabelle Anger döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska hon även betala föreskriven avgift om 800 kr till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 11 augusti 2022.

Petter Ölfvingsson

I avgörandet har tingsnotarien Petter Ölfvingsson samt nämndemännen Elisabeth Bergman, Flaktrim Hani och Jan Lundqvist (skiljaktig) deltagit.

Skiljaktig mening, se nästa sida.

SKILJAKTIG MENING

Nämndemannen Jan Lundqvist är skiljaktig i frågan om påföljd och anför för egen del följande.

Jag är enig med majoriteten i skuldfrågan. Jag anser dock att Isabelle Anger ska dömas till 14 dagars fängelse. Bromma flygplats är en internationell flygplats samt ett skyddsobjekt. Detta är försvårande för Isabelle Anger och jag anser därför att hon ska dömas till ett kortare fängelsestraff. Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.